

Vořejný ochránce práv
JUDr. Otakar Motejl

V Brně dne 2. srpna 2005
Sp. zn.: 3037/2003/VOP/ŠSB

Vážený pane vedoucí,

reaguji na Váš dopis ze dne 29. dubna 2005 a informuji Vás o stanovisku Ministerstva zemědělství ve věci charakteru staveb vodních děl.

Vyslovuji uspokojení nad Vaším sdělením, že se Městský úřad Břeclav, odbor životního prostředí, ztotožnil s mými závěry obsaženými v závěrečném stanovisku, a zejména s tím, že bude iniciovat zrušení rozhodnutí o přerušení řízení ze dne 30. prosince 2002 mimo odvolací řízení.

Pro potřeby dalšího pokračování v řízení o kolaudaci stavby vodní nádrže, v němž se bude muset Váš úřad znovu vypořádat s otázkou účastenství mimo jiné Ing. K..., Vám poskytuji vyjádření, které jsem obdržel od ředitele odboru státní správy ve vodním hospodářství a správy povodí Ministerstva zemědělství Ing. P... .

„K Vašemu dopisu spisové značky 3037/2003/VOP/ŠSB ze dne 24. 3. 2005 Ministerstvo zemědělství zasílá následující informace k charakteru vodních děl:

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, definuje vodní díla v ustanovení § 55 jako stavby sloužící k určitým účelům podle tohoto zákona. V příkladném výčtu těchto vodních děl uvedeném rovněž v ustanovení § 55 odst. 1 vodního zákona jsou výslovně uvedeny jako vodní díla také přehrady, hráze, jezy i vodní nádrže.

Prakticky mohou být vodním dílem jak jednotlivé technické prvky těchto vodních děl – např. vypustný objekt vodní nádrže, bezpečnostní přeliv, tak jejich komplex fungující jako vodní dílo – např. vodní dílo Želivka tvořené vodní nádrží Švihov a několika desítkami i velmi rozsáhlých staveb vodních děl.

Princip je stejný jako u jiných staveb. V pochybnostech o tom, zda jde v konkrétním případě o vodní dílo, rozhodne místně příslušný vodoprávní úřad podle ustanovení § 59 odst. 3 vodního zákona.

Vodní díla jsou tedy stavby, k jejichž zřízení, změně, změně užívání a odstranění je třeba povolení vodoprávního úřadu podle ustanovení § 15 vodního zákona jako speciálního stavebního úřadu podle ustanovení § 120 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

S ohledem na nezbytnost další existence vodních děl zřízených v minulosti na cizích pozemcích zejména v korytu vodních toků stanoví vodní zákon povinnost vlastníků těchto pozemků, na nichž byla taková vodní díla zřízena před účinností vodního zákona (1. 1. 2002), strpět jejich existenci na svých pozemcích.

Toto ustanovení vylučuje možnost vlastníků pozemků požadovat i cestou žaloby k soudu podle ustanovení občanského zákoníku odstranění těchto vodních děl ze svých pozemků.

Toto neplatí pro případ vodní nádrže V₁ B protože nebyla prokazatelně kolaudována před 1. 1. 2002.

Pokud byla v rámci jiné stavby povolena stavba vodní nádrže V₁ B, je nepochybné, že bylo povoleno celé vodní dílo včetně vodní nádrže. Při kolaudaci této stavby byl tedy i Ing. K jako vlastník pozemku, na němž je umístěno vodní dílo, respektive jeho část - vodní nádrž - účastníkem kolaudačního řízení podle ustanovení § 78 odst. 1 písmo d) stavebního zákona, neboť jeho vlastnické právo bude užíváním vodního díla podstatně dotčeno.

Příslušný vodoprávní úřad měl proto povinnost umožnit Ing. K účast v kolaudačním řízení a rozhodnout o jeho případných námitkách.

V případě, že byla tato stavba vodního díla kolaudována, měl by Ing. K možnost postupovat podle občanského zákoníku (ustanovení § 135c), pokud by nedošlo k dohodě o vypořádání vztahů mezi ním a stavebníkem tohoto vodního díla.“

Z výše uvedeného lze tedy dovodit, že v případě, kdy stavba vodní nádrže V₁ B byla kolaudována výše uvedeným způsobem, tj. po 1. lednu 2002 a jako součást komplexního vodního díla, popř. bude-li teprve zkolaudována, pak se Ing. K nabízí právo domáhat se soudní cestou jejího odstranění podle občanského zákoníku, nedojde-li samozřejmě předtím k jeho dohodě se správcem vodní nádrže o vypořádání vzájemných vztahů.

Ing. P. mě také o informoval o tom, že ministerstvo doposud přijalo ve věci výkladu pojmu stavba vodního díla pouze dílčí stanoviska. Na základě mé iniciativy však dalo Ministerstvo zemědělství podnět pro práci výkladové komise. Pokud se tato usnese na koncipování souhrnného výkladu v dané záležitosti, přislíbil mi ředitel odboru zaslání písemné informace. V této souvislosti mě Ing. P. upozornil také na judikaturu Nejvyššího soudu ČR ve věcech vodních děl, jako např. 2 Cdon 1192/97 ze dne 28. 5. 1998, 22 Cdo 1221/2002 ze dne 26. 8. 2003.

Na základě výše uvedených informací považuji své šetření v záležitosti, s níž se na mě Ing. K obrátil, za skončené. Věřím, že se podaří Vašemu úřadu dovést řízení o kolaudaci stavby vodní nádrže V₁ B ke zdárnému konci, tj. k tomu, že stavba bude nakonec zkolaudována. Doufám, že Vám pro řádný průběh

řízení pomohou mimo jiné závěry, které vyplynuly z mého šetření a sdělení ministerstva. Přesto, že považuji tímto celou záležitost za vyřízenou (pozn. alespoň do doby, než se na mě obrátí Ing. K. nebo jiný z dotčených vlastníků s podnětem poukazujícím na problém kolaudace vodní nádrže), žádám Vás o zaslání informace o tom, jak nakonec přezkum rozhodnutí o přerušení řízení ze dne 30. prosince 2002 mimo odvolací řízení skončil.

Děkuji a jsem s pozdravem

Vážený pan
Ing. V. V.
vedoucí odboru životního prostředí
Městský úřad Břeclav
nám. T. G. Masaryka 3
690 81 Břeclav

Údolní 39
602 00 Brno
tel: (+420) 542 542 888, fax: (+420) 542 542 112

